

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta:

Bc. Veronika Jánská

Název diplomové práce:

**Vermittlung der Grammatik im DaF-Unterricht an der
Grundschule. Am Beispiel substantivischer Flexion**

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jana Kusová, Ph.D.

Oponent diplomové práce: Doc. Hana Andrášová, Ph.D.

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

Veronika Jánská ve své diplomové práci zkoumá lingvodidaktický problém. Vzhledem k tomu, že se ve svém magisterském studiu zaměřila na studium učitelství jazyků, konkrétně němčiny a angličtiny, odpovídá zaměření diplomové práce její odborné specializaci.

Teoretická část práce zahrnuje kapitoly 2 – 4. Autorka se zabývá zprostředkováním gramatiky ve výuce cizímu jazyku (kapitola 2), velmi zdařile zprostředkovává systematiku německých substantiv, jež tvoří předmět jejího empirického výzkumu (kapitola 3). V kapitole 4 se věnuje problematice analýzy učebnic, zvláštní důraz klade na vysvětlení zásad, podle kterých lze analyzovat zprostředkování gramatiky v dané učebnici.

Ve své vlastní empirické práci autorka srovnala dvě učebnice pro základní školy, a sice *Deutsch mit Max und Heute haben wir Deutsch*, přičemž se zaměřila na zprostředkování gramatiky německého substantiva. Jednotlivé výukové materiály představuje v kapitole 5 a 6, jejich srovnání pak prezentuje v kapitole 7. Kapitola 8 shrnuje výsledky autorčina dotazníkového průzkumu, který k oběma učebnicím realizovala.

V kapitole 9 pak Veronika Jánská, jako syntézu teoretické části práce a svého vlastního výzkumu, prezentuje různé typy cvičení na procvičování a upevňování gramatického učiva, jejichž cílem je přiblížit výuku gramatiky dětem, jejich věku, schopnostem a potřebám.

Veronika Jánská prokázala schopnost samostatné práce, analýzy primárních i sekundárních zdrojů. Práce má logickou a jasnou strukturu. Za odpovídající považuji i volbu tématu. Veronika Jánská zvolila pro svou analýzu výše uvedené učebnice, které jsou ve výuce německého jazyka stále využívány. Zde je ovšem zapotřebí poznamenat, že aktuální trh nabízí moderní učebnice, které jsou pro výuku němčiny na základních školách vhodnější a jejichž analýza by jistě přispěla didaktice DaF více.

Jazykově je práce na dobré úrovni, průběžně ale obsahuje drobné gramatické chyby (substantivní a verbální flexe, užití členu, slovosled, anakoluty apod.).

Za problematickou ovšem částečně považuji formální stránku práce.

- Za rušivé považuji nejednotné formátování metajazykových informací (např. kurziva u příkladů).
- Autorka průběžně cituje použité zdroje, v některých citátech však užívá chybně uvozovky, do nichž zahrnuje i samotnou citaci (např. na str. 10 dole). Tato chyba se objevuje na více místech. Zmatečné je také užití uvozovek, např. taktéž na str. 10 na začátku posledního odstavce, kde autorka průběžně užívá dvojité uvozovky. Na str. 14 se autorka odkazuje na Zimmermanna, jako údaj o zdroji ale stojí „(Dahl, Weis 1988: 160 – 166)“. V rámci obhajoby práce by proto bylo dobré dané příklady vysvětlit, případně opravit a vysvětlit správné užití.
- Vzhledem k tomu, že autorka užívá harvardský systém citování zdrojů, měl by být v seznamu literatury rok vydání uveden v bibliografickém údaji vpředu.
- Na str. 41, tedy v analýze učebnice *Deutsch mit Max*, odkazuje na přílohu 4, kde je ale odkaz na *Kouřimská et al 2005*.

Z hlediska obsahu mám následující výhrady, které jsou zároveň otázkami k obhajobě:

- Na str. 51, 1. odstavec: Předmětem analýzy je malý vzorek na to, aby mohly být výsledky nějak relevantně zobecněny. Vzhledem k tomu, že se pravděpodobně jedná vždy o jednu třídu, bude mnohem důležitějším činitelem učitel a ne analyzovaná učebnice.
- Na str. 58 uvádíte v analýze, která se zabývá povědomím o užití členu, že je negována hypotéza, že žáci mají problémy s užitím členu v němčině. Zkratkovitě je zde zobecněno, že žáci mají pocit, že užití členu zvládají a tudíž hypotéza neplatí. Dojem žáků ale nelze chápat jako negaci hypotézy, neboť dokonalé užití členu je pro mluvčího češtiny, tedy jazyka 'bez členu', v podstatě nenaučitelné. V dětském věku by tato situace mohla nastat pouze v případě bilingvismu.

Práci doporučuji k obhajobě, vzhledem k výše uvedeným pozitivním i negativním bodům navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Otázky k obhajobě:

1. Vyjádřete se prosím k výše uvedeným výtkám a dotazům – formální a obsahová stránka práce.

Podpis vedoucího diplomové práce:

Datum: 3. 2. 2015